opusdei.org

La vida de Jesús, una conversa sempre oberta

L'anunci de l'Evangeli pren accents diferents en cada moment històric concret. Contemplar algunes actituds de Crist ens pot ajudar en la nostra tasca.

15/06/2022

«A què s'assembla el Regne de Déu? A què el compararé?» (*Lc* 13, 18). Aquesta pregunta que Jesús es fa en veu alta, abans de relatar algunes

paràboles, és probablement alguna cosa més que un recurs retòric. Potser reflecteix el que ell mateix considerava sovint en el seu interior, almenys cada vegada que volia transmetre el seu missatge en els diferents ambients pels quals es movia. Aquesta actitud pot ressonar en nosaltres, també en forma de pregunta: com puc testimoniar l'amor de Déu aquí i ara? Quina és la millor manera de compartir la seva llum en cada moment històric particular, amb unes persones concretes, que tenen la seva manera de veure la vida?

Si ens apropem a l'Evangeli amb aquesta clau, veiem, per exemple, que el Senyor s'interessa per la cultura que donava forma al món que l'envoltava: alguna vegada fa servir una cançó popular per remoure les disposicions de les persones que l'escoltaven (cf. *Mt* 11, 16-17), o pren peu d'una notícia

coneguda per tothom —la caiguda accidental d'una torre en la qual van morir divuit persones—, per ajudar els seus oients a perfilar millor la idea que tenien de Déu (cf. *Lc* 13, 4). Crist, a més, sempre està obert a tota mena de preguntes, especialment les de les persones que semblen hostils a la seva persona o a la seva predicació: el seu anunci, que evadeix intel·ligentment polèmiques estèrils, arriba a curullar un buit, una insatisfacció. I aquesta obertura no canvia quan sap que les intencions de qui pregunta no són massa honestes (cf. *Mt* 22, 15-22; *Mc* 12, 13; *Lc* 20, 20).

D'altra banda, en no poques ocasions busca temps prolongats d'intimitat per considerar el que l'altra persona està veritablement comprenent, com aquella nit amb Nicodem (cf. *Jn* 3), la trobada amb la samaritana al costat del pou (cf. *Jn* 4), amb els deixebles d'Emmaús (cf. *Lc* 24, 13-35) o en les

passejades amb altres deixebles. Jesús sap que, d'una banda, hi ha el que ha predicat; però de l'altra, hi ha el que cadascú ha comprès personalment, encarnat en la seva història concreta, el seu mode de vida, els seus talents i limitacions.

Si la fe és «trobada amb un esdeveniment, amb una Persona»,[1] mirar amb atenció aquestes actituds de Crist pot ser un bon camí per comunicar millor aquesta mateixa trobada que transforma la nostra vida. Perquè «tota la vida de Jesús —deia sant Josepmaria– no és més que un meravellós diàleg, fills meus, una formidable conversa amb els homes».[2]

Tot moment és únic i bo per a Déu

Cada època està modelada per una cultura, unes conviccions compartides, uns anhels propis… i per això l'evangelització adquireix amb el temps maneres diferents.

Benet XVI observava que quan els cristians es preocupen per les conseqüències socials de la seva fe, sovint ho fan «considerant la fe com un pressupòsit obvi de la vida comuna». Tanmateix, continuava, avui «aquest pressupòsit no sols no apareix com a tal, sinó que fins i tot ben sovint és negat. Mentre que en el passat era possible reconèixer un teixit cultural unitari, àmpliament acceptat en la seva referència al contingut de la fe i als valors inspirats per ella, avui no sembla que sigui ja així».[3]

Benet XVI no es proposava transmetre una radiografia pessimista del present, ja que per a Déu no hi ha temps millors ni pitjors. Simplement donava llum sobre aquesta nova situació en la qual anunciem a Jesús: un moment en què moltes persones no han sentit parlar del seu missatge o consideren irrellevant el que han sentit; un

moment en què a molts encara ningú no els ha portat la Bona Notícia de l'amor de Déu. Això suposa la necessitat d'afinar novament els termes, de trobar camins adequats per encendre la imaginació i el cor dels qui ens envolten. És veritat que no és difícil identificar manifestacions culturals o artístiques que han sorgit d'un esperit cristià, però moltes vegades aquestes queden aïllades, sense connexió amb el gran esdeveniment que els ha donat vida o amb els designis misericordiosos de Déu per a cada persona. Una obra d'art meravellosa o l'avaluació d'un dret humà poden ser retalls bonics, però inconnexos, d'un gran missatge desconegut.

El fet que la fe no sigui «un pressupòsit obvi de la vida comuna» no fa sinó més desafiadora, i fins i tot més bonica, la tasca de compartir l'Evangeli. Com que no donem res per sabut, som nosaltres els primers

que hem de descobrir l'essència del que ens va portar Jesús: baixar fins a les arrels d'aquesta nova vida, apuntar cap al que és més important. Per moments, la situació serà semblant a la dels primers cristians, que anunciaven una novetat destinada a omplir d'esperança els cors i a curullar aquest buit que deixaven els corrents del moment. Per això, com Jesús, volem trobar la millor manera per parlar sobre el Regne de Déu amb les persones que ens envolten. «És bonic —diu el Papa Francesc— veure persones que s'afanen a triar amb compte les paraules i els gestos per superar les incomprensions, curar la memòria ferida i construir pau».[4]

El cristianisme demana un anunci simfònic

La manca d'aquest «teixit cultural unitari» és quelcom que habitualment no depèn de la

responsabilitat de les persones concretes. És un punt de partida del qual convé prendre consciència, perquè per transmetre alguns aspectes particulars del missatge evangèlic —que poden ser de caràcter dogmàtic, moral, etc.—, cal haver anunciat abundantment el marc general que els dona sentit, el cor que els dona vida. No és estrany que Jesús hagi volgut deixar clar, perquè no hi hagués confusions, que el manament a l'amor està per sobre de totes les altres coses (cf. *Mt* 22, 37-39). Només sobre aquesta base els seus ensenyaments adquireixen harmonia, ordre i comprensibilitat. Això també passa normalment quan una persona vol apreciar un quadre: no s'apropa per veure primer la cantonada de la tela, perquè això no permet percebre la composició en el seu conjunt, sinó que l'observa primer sencera. De la mateixa manera, si l'anunci cristià es reduís a un tema particular o dos, es correria

el risc de no exposar mai l'obra autèntica, que dona sentit integral i bellesa a cadascun dels seus elements.

Per això, la riquesa del cristianisme demana que s'expressi a tall de simfonia, i que es facin ressonar, alhora, tant els sons baixos que donen consistència a l'orquestra com el virtuosisme de cada instrument particular. Si una trompeta es llança a sonar per sobre dels violins o de la percussió que marca el ritme, potser podrà proposar una melodia comprensible per a especialistes, però sens dubte no entusiasmarà la variada multitud que omple la sala. «Cada veritat es comprèn millor si se la posa en relació amb l'harmoniosa totalitat del missatge cristià, i en aquest context totes les veritats tenen la seva importància i s'il·luminen les unes a les altres».[5] Respecte a aquesta il·luminació recíproca, i fent-se eco del Concili Vaticà II, el Papa ha

subratllat que els diferents aspectes de l'anunci cristià no són tots iguals en importància; no tots expressen amb la mateixa intensitat el cor de l'Evangeli, el *kerygma*:[6] «En aquest nucli fonamental el que resplendeix és *la bellesa de l'amor salvífic de Déu manifestat en Jesucrist mort i ressucitat*».[7]

En aquesta mateixa direcció, sant Joan Pau II reconeixia, en la pregunta del jove ric a Jesús sobre com assolir la vida eterna (cf. *Mt* 19, 16), quelcom diferent d'un dubte sobre les regles que s'han de complir, o d'una cerca de solucions parcials. En la inquietud d'aquest jove bategava més aviat «una pregunta de ple significat per a la vida».[8] El que aquell jove manifestava era la seva experiència de l'«eco de la crida de Déu».[9] Així s'acaba de formar el gran marc, aquest gran anunci dins del qual poden ser plenament comprensibles totes les altres veritats

cristianes: l'amor d'un Déu misericordiós que, en Jesucrist, ens busca tots. Els instruments aïllats —un aspecte doctrinal concret o un altre— només s'uniran a la melodia si tots els sons de l'orquestra, especialment els més importants, s'activen de manera simfònica.

En definitiva, és important recordar que, en donar testimoni de la nostra fe, té més importància la música que l'altra persona escolta, entén i interioritza que el que nosaltres pensem que hem dit d'una manera satisfactòria. «Qui diu la gent que és el Fill de l'home?», pregunta Jesús. «I vosaltres, qui dieu que soc? (*Mt* 16, 13.15)». El Senyor es vol assegurar, i sobretot vol que ho facin els seus deixebles, de quant de camí han recorregut en el coneixement del seu Mestre.

Hi ha molt de terreny compartit

Crist acaba de creuar el Jordà, des de Galilea fins a Judea. Vola com el vent la fama de la seva predicació i dels miracles que ha fet, així que un grup gran de gent no tarda a anar-lo a trobar. Entre aquests hi ha un bon nombre de fariseus, estudiosos de la llei. Un li pregunta ràpidament sobre el divorci. Jesús explica la indissolubilitat del matrimoni, recorrent a les paraules del Gènesi. Encara que no sabem en quina mesura els convenç aquesta explicació, però sí que veiem que els mateixos deixebles, d'entrada més ben disposats a acollir els seus ensenyaments, queden desconcertats: «Si la situació entre marit i muller és aquesta, val més no casar-se (*Mt* 19, 10)». Quelcom similar passa quan Crist anuncia, aquesta vegada als saduceus, la resurrecció futura del nostre cos, davant d'un recargolat cas hipotètic que ells li havien plantejat, servint-se

fins i tot de les paraules de Moisès (cf. *Mt* 22, 23-33).

En cada moment històric també hi ha aspectes dels ensenyaments de l'Església que, per raons culturals, troben més dificultat per ser compresos. La solució no és fer com si aquestes qüestions no existissin, ja que això manifestaria desentendre's de la felicitat dels altres; els ensenyaments de l'Església ens fan bé i per això els necessitem. El veritable servei als altres consistirà més aviat a intentar fer-los comprensibles; mostrar un camí transitable, progressiu, fent-nos càrrec de la seva situació. Per a això, pot ser bo basar-se en elements que els altres ja comparteixen amb l'anunci cristià: construir sobre un terreny comú. Així, en els dos casos anteriors, Jesús recorre a passatges de l'Escriptura que els seus interlocutors accepten com a revelats per Déu. També en el nostre temps hi

ha molts aspectes del cristianisme que són àmpliament compartits: l'amor i la cerca de la veritat, la promoció de la llibertat religiosa, la lluita contra tota mena d'esclavitud o pobresa, l'impuls de la pau, la cura del medi ambient, l'especial atenció a persones amb alguna discapacitat, etc.

Com més dificultats es troben en l'anunci, més s'ha d'afirmar la part essencial del missatge cristià i més convé promoure les conviccions compartides. La veritat es pot comparar amb una pedra preciosa: fereix si la llancem a la cara de l'altre, però si la col·loquem amb delicadesa a les seves mans, compartint el seu temps i el seu espai, podrà exercir un atractiu diví. Per això l'amistat és el millor context per a la comunicació de la fe en un món plural i canviant. En aquests termes es plantejava la seva missió apostòlica la beata Guadalupe Ortiz

de Landázuri; l'il·lusionava «bastir ponts i oferir la seva amistat a persones de tota mena: gent allunyada de la fe, gent de països molt diferents i d'edats molt variades».[10]

Transformar els conflictes en baules

«Donarà ordre als seus àngels de guardar-te. Et duran a les palmes de les mans perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres» (*Lc* 4, 10-11). Són paraules del salm 91 que el dimoni manipula per posar a prova Jesús al desert. El que busca el temptador és que el Senyor sobrevoli els camins terrenals i mostri el seu poder diví, sense sotmetre's a les lògiques pròpies de l'històric. Sant Tomàs d'Aquino veu en aquesta temptació la vanaglòria que es pot creuar en el recorregut dels qui ja han emprès un camí cristià.[11] No és veritat que de vegades ens agradaria

no trobar cap pedra en el nostre apostolat i que la Bona Notícia es transmetés per tot el món com una espècie de melodia angèlica irresistible?

Sabem bé que el cristianisme no es resumeix en una sèrie de conceptes, sinó que fonamentalment es basa en la trobada amb Jesús. Tanmateix, pot passar que de vegades tinguem la temptació de reduir la proposta d'aquesta trobada a la satisfacció d'una discussió vencedora, a tenir sempre els millors arguments davant els dubtes dels altres. De què ens serveix «guanyar» en una disputa si es perd l'altra persona? En aquest cas estaríem de fet passant de llarg davant de l'altre, com el levita i el sacerdot de la paràbola, que van passar al costat del que estava ferit al camí (cf. *Lc* 10, 31-32). Ser bon samarità suposa, en canvi, «patir el conflicte, resoldre'l i transformar-lo en l'anella d'un nou procés».[12] Sant

Josepmaria, durant l'últim any de la seva vida, solia repetir: «Déu ha malgastat molta paciència amb mi».[13] I en aquesta realitat trobava la raó per ser molt pacient amb els altres.

En aquest sentit, també és important distingir els contextos en els quals conversem. Una cosa és defensar certs valors en un procés legislatiu o intervenir en debats sobre les polítiques d'un govern, però una altra de molt diferent és voler compartir l'alegria de la mateixa fe amb un amic. Tanmateix, les xarxes socials han fet que moltes vegades es confonguin els plans i el debat públic acabi envaint el terreny íntim, en què els desacords haurien de ser superats per l'afecte mutu. «Qui recorre a la violència per defensar les seves idees —deia el fundador de l'Opus Dei— demostra amb això mateix que manca de raó». I concloïa: «No discutiu».[14] En situacions de polarització —que és la

malaltia del pluralisme sa i normal— de vegades convindrà abandonar el terreny que s'ha convertit en un camp de batalla per optar, així, a enfortir la relació abans que minar-la potser per sempre. En un ambient polaritzat en el qual no hi ha contacte obert amb qui pensa diferent, quan la conversa desapareix, les diferències legítimes poden lliscar a poc a poc cap a un menyspreu més o menys encobert, o cap a una desqualificació manifesta. Tot això és profundament contrari a l'esperit cristià.

En una de les primeres ocasions en què Jesús anuncia que és el Messies esperat durant tant de temps, troba una dura oposició: «Tots els qui eren a la sinagoga es van omplir d'indignació; es van aixecar, el van empènyer fora del poble i el dugueren fins a un espadat de la muntanya sobre la qual era edificat el poble, amb la intenció d'estimbar-

lo» (*Lc* 4, 28-29). El clímax del conflicte arriba aquí molt ràpidament, fins i tot amb perill de mort. Jesús s'adona que, en aquest context, no té gaire marge per sumar quelcom positiu. Així que, sorprenentment, decideix marxar en silenci, passant entre ells. Moltes vegades, com Crist, el millor serà optar per un silenci que doni pas a l'obra de l'Esperit Sant: la força de Déu no és sorollosa, fructifica en silenci i al seu temps.

Omplir la nostra comunicació amb l'Evangeli

No ens cansarem de contemplar les respostes de Jesús als qui li obren el cor, als qui busquen en ell llum i assossec. A la dona samaritana, per exemple, Jesús li anuncia l'aigua viva que calmarà la seva set més profunda (cf. *Jn* 4, 10). A Nicodem, per la seva part, li fa veure que per entrar al Regne de Déu ha de néixer

de nou, aquesta vegada de l'Esperit (cf. *Jn* 3, 5). I als deixebles d'Emmaús els explica com els profetes havien anunciat des d'antic tot el que havia de passar el Messies (cf. *Lc* 24, 26-27). És bo adonar-se que en cap d'aquests casos no es tracta simplement d'una exposició sobre la fe. En els tres passatges, juntament amb els aspectes doctrinals que Jesús exposa, hi ha altres dimensions de la veritat que aquestes converses manifesten, que potser són menys perceptibles, però igualment importants: la veritat sobre quant valora el Senyor aquella relació personal; sobre qui és Jesucrist mateix i qui són veritablement ells. És la veritat de la trobada, la veritat com a inspiració d'un vincle que està cridat a ser durador.

Jesús no té pressa, no allunya les persones: les rep a qualsevol hora i les acompanya en el camí. Jesús comunica molt més que el que diuen

les seves paraules: ell fa, amb la seva sola presència, que cadascú se senti fill de Déu. Aquesta és la veritat principal que les persones s'emporten després d'una trobada amb ell. El nostre repte és omplir tots els nivells del nostre testimoni —el contingut de la fe, la relació d'amistat i el desplegament mateix de la nostra personalitat— amb l'esperit de l'Evangeli: «El que diem i com ho diem, cada paraula i cada gest hauria d'expressar la compassió, la tendresa i el perdó de Déu envers tothom».[15]

---

[1] Benet XVI, *Deus caritas est*, núm. 1.

[2] Sant Josepmaria, *Cartas* 37, núm. 7.

[3] Benet XVI, *Porta fidei*, núm. 2.

[4] Francesc, missatge per a la 50 Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, 24.I.2016.

[5] Francesc, *Evangelii gaudium*, núm. 39.

[6] La paraula grega *kerygma* significa anunci o proclamació. Es fa servir com a resum de l'anunci cristià.

[7] *Evangelii Gaudium*, núm. 36.

[8] Sant Joan Pau II, *Veritatis Splendor*, núm. 7.

[9] Ibídem.

[10] Mons. Fernando Ocáriz, homilia en la Missa d'acció de gràcies per la seva beatificació, 19.V.2019.

[11] Cf. Sant Tomàs d'Aquino, *Suma de teología*, III, c. 41, a. 4, r.

[12] *Evangelii gaudium*, núm. 227.

[13] Sant Josepmaria, notes preses en una reunió familiar, 10.VII.1974.

[14] Sant Josepmaria, notes preses en una reunión familiar, 7.IV.1968.

[15] Francesc, missatge per a la 50 Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, 24.I.2016.

Andrés Cárdenas Matute / Juan Pablo Cannata

pdf | document generat automàticament des de https://opusdei.org/ca-ad/article/la-vida-de-jesus-una-conversa-sempre-oberta/ (03/02/2026)